

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE,
INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – mei 2026

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand mei.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1.1 Ministers wisselen informeel van gedachten over het Meerjarig Financieel Kader en EU-uitbreiding

Op de informele bijeenkomst in Nicosia van de ministers bevoegd voor EU-zaken, lag de focus van de discussie over het Meerjarig Financieel Kader (MFK) (2028-2034) op de vraag in hoeverre het Commissievoorstel de EU in staat stelt snel en effectief op crisissen te reageren. Het Belgisch standpunt is dat de EU op crisissen moet kunnen reageren zonder hogere bijdragen van de lidstaten en zonder bestaande programma's aan te tasten en dat het is aangewezen om binnen de nationale en regionale partnerschapsplannen de voorgestelde flexibiliteit te verminderen, zeker voor lidstaten met een kleine nationale enveloppe. Het Belgisch standpunt onderstreept ook het belang van het *Unity Safety Net* voor het stabiliseren van verstoorde landbouwmarkten. De ministers spraken ook over EU-uitbreiding in aanwezigheid van de (potentieel) kandidaat-lidstaten van de Westelijke Balkan, Oekraïne en Moldavië. Het Belgisch standpunt is dat toetreding gebaseerd dient te zijn op verdiensten en dat hervormingen dienen centraal te staan in het toetredingsproces. Voorts ziet het Belgisch standpunt graduele integratie als een middel om kandidaat-lidstaten sterker te verankeren in de EU in afwachting van hun lidmaatschap, dat er nood is aan een debat over interne hervormingen van de EU en dat het nodig is om waarborgen op te nemen in toekomstige toetredingsverdragen tegen terugval.

1.2 Ministers debatteren over het volgende Meerjarig Financieel Kader

In openbare zitting hield de Raad Algemene Zaken een oriënterend debat over het volgende Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2028-2034, met bijzondere aandacht voor de bijdrage van het MFK aan de versterking van de eengemaakte markt van de EU. Voorafgaand aan het debat hadden zestien landen, verenigd onder de noemer 'Vrienden van Cohesie', een gezamenlijke brief bekend gemaakt met gedeelde standpunten, waaronder een ambitieus budget voor het cohesiebeleid en het gemeenschappelijk landbouwbeleid, gelijke toegang tot het Europees Fonds voor Concurrentievermogen, het overwegen van nieuwe EU-leningen en een meer graduele terugbetaling van bestaande EU-leningen, alsook openheid voor nieuwe eigen middelen en een sterke tegenstand ten opzichte van kortingen op de lidstaatsbijdragen. Netto betalende lidstaten stuurden dan weer aan op een verlaging van het voorgestelde budget en een budget gefocust op de nieuwe prioriteiten. Meerdere netto betalende lidstaten spraken zicht uit tegen nieuwe EU-leningen en het behoud van kortingen op de lidstaatsbijdragen. België wees op de moeilijke nationale budgettaire situatie, het belang van voldoende aandacht voor veiligheid, competitiviteit en het versterken van de interne markt, zonder daarbij het cohesiebeleid en het gemeenschappelijk landbouwbeleid uit het oog te verliezen, en het behoud van een lidstaatvergoeding voor het innen van de douanerechten ter hoogte van 25%.

1.3 Mei 2026: Economische Veiligheid en EU-VS in de spotlight

Tijdens de Raad Buitenlandse Zaken, luik handel van 22 mei werd stilgestaan bij de stand van zaken binnen de Wereldhandelsorganisatie (WTO), waar de hervormingsagenda moeizaam vooruitgaat na de afgelopen Ministeriële Conferentie in Kameroen. Ook economische veiligheid stond prominent op de agenda, met een focus op de linkjes tussen economische veiligheid en de crisis in het Midden-Oosten. Wat betreft de lopende bilaterale dossiers, bracht mei nieuws voor twee belangrijke dossiers: de EU-Mercosur interim handelsovereenkomst trad op 1 mei voorlopig in werking, na meer dan 20 jaar onderhandelen. Daarnaast werd een belangrijke mijlpaal bereikt in de trans-Atlantische relaties, nadat Commissie, Raad en Parlement de trilogie over de EU-omzetting van het handelsakkoord met de Verenigde Staten, het zogenaamde Turnberry-akkoord afrondde. De stemming in het Europees Parlement vindt plaats in juni. Alhoewel Vlaanderen van mening blijft dat dit akkoord een stap achteruit is ten opzichte van de wederzijds voordelige handelsrelatie voor de Trump II-tarieven, kon het akkoord

in het kader van het creëren van stabiliteit en zekerheid aanvaard worden. Voor Vlaanderen blijft het prioritair om in de komende maanden de handelsrelatie met de VS verder te stabiliseren en tarieven te verlagen

1.4 Naar proactiever crisisbeheer in de EU-landbouw: ministers bespreken mogelijke pistes

Tijdens de informele Raad Landbouw van mei wou het Cypriotisch voorzitterschap de focus leggen op de toenemende druk van klimaat, milieu en geopolitieke crisissen op de landbouwsector en de nood aan sterker risicobeheer. De Wereldbank en sectororganisaties benadrukken de nood aan een proactieve aanpak (preventie, risicodeling, etc.). Ook de Europese Commissie benadrukt dat een efficiënter systeem nodig is, met meer gebruik van innovatie, incentives en samenwerking tussen lidstaten en landbouwers. Alle lidstaten onderschreven het belang aan betere veerkracht voor de sector, waarbij de meerderheid (inclusief België) ook wijst op het belang aan voldoende middelen. Voor Vlaanderen en België is het ook van belang dat er wordt gekeken naar onder meer een proactievere aanpak, betere kennisdeling en innovatie, en risicodeling via o.a. een EU-herverzekeringsmechanisme. Middelen die niet concurreren met middelen van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) zijn hierbij ook wel belangrijk.

1.5 Brede steun voor vereenvoudiging en modernisering van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid op de informele Visserijraad

Tijdens de informele Visserijraad in Lefkosia stond een bespreking van de evaluatie van het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) op het programma. Commissaris Kadis stelde zijn bevindingen voor en nodigde de lidstaten uit om hun visie op een toekomstige hervorming te delen. Daarbij bleek een brede consensus te bestaan dat het huidige GVB te complex en bureaucratisch is geworden en nood heeft aan vereenvoudiging. Verschillende lidstaten wezen erop dat sectorale verordeningen, zoals de controleverordening en de meerjarenplannen, onvoldoende in de evaluatie zijn meegenomen, terwijl deze in de praktijk vaak als te gedetailleerd en moeilijk uitvoerbaar worden ervaren. Daarnaast werd benadrukt dat de context sinds de hervorming van 2013 aanzienlijk is veranderd door klimaatverandering, energie-uitdagingen en geopolitieke ontwikkelingen, waardoor de huidige regelgeving niet langer volledig aansluit bij de realiteit van de sector. Een belangrijk aandachtspunt tijdens de discussie was de economische leefbaarheid van de visserijsector. Verschillende lidstaten uitten hun bezorgdheid over de veroudering van de vloot, het afnemende aantal actieve vissers en de nood aan investeringen, modernisering en een generatiewissel. Sommige lidstaten vroegen meer aandacht voor aquacultuur, gezien het belang ervan voor de Europese voedselzekerheid. Ook de externe dimensie van het beleid kwam aan bod, met zorgen over de concurrentiepositie ten opzichte van derde landen en de toegang tot visgronden. Globaal bestaat er brede steun voor een gerichte hervorming van het GVB, met bijzondere aandacht voor vereenvoudiging, meer flexibiliteit en een toekomstbestendig beleidskader. Deze benadering sluit aan bij de positie van Vlaanderen en België.

1.6 Eurogroep bespreekt impact van het conflict in het Midden-Oosten, bankenunie en financiering van start- en scale-ups

De Eurogroep van 4 mei wisselde van gedachten over de impact van de oorlog in het Midden-Oosten op de Europese economie en maatregelen om de gevolgen van de gestegen energieprijzen te temperen. De Commissie presenteerde daarbij de economische ontwikkelingen als gevolg van de hoge energieprijzen. Het Internationaal Monetair Fonds (IMF) deelde een analyse waaruit bleek dat veel lidstaten vooral hebben getracht om de schok te mitigeren met brede steunmaatregelen, vergelijkbaar met de beleidsrespons in 2022. De Commissie herhaalde dat maatregelen gericht en tijdelijk moeten zijn. In de discussie werd ook de mogelijke activering van de algemene ontsnappingsclausule aangedragen, waarop zowel de Commissie als het merendeel van de lidstaten afwijzend reageerde. De ministers kregen verder een update over de bankenunie van het Single Supervisory Mechanism en de

Single Resolution Board. Daarbij lag de focus op de operationele weerbaarheid van banken. Ten slotte presenteerden Jörg Kukies (voormalig Duits minister van financiën) en Christian Noyer (voormalig vicepresident van de Europese Centrale Bank) hun rapport 'Financing Innovative Ventures in Europe' met aanbevelingen voor de versterking van financieringsmogelijkheden voor start- en scale-ups.

1.7 ECOFIN behandelt Spaar- en Investeringsunie en de economische impact van EU-wetgeving

Op de Raad Economische en Financiële Zaken (ECOFIN) van 5 mei bespraken de ministers het pakket marktintegratie en -toezicht, een essentiële bouwsteen van de Spaar- en Investeringsunie. De voorstellen versterken onder meer de rol van de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) in het toezicht. Hoewel de lidstaten het eens waren over de doelstellingen van de wetgeving, lagen de visies over de centralisatie van het toezicht uiteen. Daarnaast bereikte de Raad een algemene benadering van de verordening inzake de toegang tot btw-informatie op EU-niveau van het Europees Openbaar Ministerie (EOM) en het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF). Met het nieuwe kader krijgen het EOM en OLAF directere toegang tot btw-gegevens over grensoverschrijdende zakelijke transacties in de EU. De Raad wisselde verder onder andere van gedachten over de economische gevolgen van EU-wetgeving. De Commissie onderstreepte het belang van samenwerking met lidstaten om gold-plating te voorkomen en regelgeving te vereenvoudigen. Verschillende lidstaten wezen erop dat onvoldoende impactbeoordelingen worden uitgevoerd - slechts 49% van de voorstellen is hiervan voorzien - en kaartten de toenemende administratieve last voor publieke administraties en ondernemingen aan.

1.8 Vlaanderen benadrukt belang van basisvaardigheden, Erasmus+ en Europese strategische autonomie op EYCS Raad Onderwijs

Tijdens de Raad Onderwijs van 11 mei benadrukte Vlaams minister Demir het cruciale belang van sterke basisvaardigheden als fundament voor kwaliteit, gelijke kansen en competitiviteit. Vlaanderen wees daarbij op de nood aan ambitieuze minimumdoelen en een kennisrijk curriculum, met aandacht voor instructietaal, wiskunde en STEM. Tegelijk onderstreepte Vlaanderen het belang van subsidiariteit en een sterke rol voor de lidstaten in onderwijsbeleid. Europese samenwerking moet ondersteunend zijn en vertrekken van wat werkt in de praktijk. Vlaanderen pleitte daarom voor realistische, uitvoerbare initiatieven, met bijzondere aandacht voor administratieve lasten en de concrete impact op onderwijsinstellingen. Daarnaast werd het belang beklemtoond van kwaliteitsvolle nationale systemen en bestaande samenwerkingskaders, eerder dan het opzetten van bijkomende Europese structuren. Vlaanderen waarschuwde voor overlap, versnippering en inefficiënt gebruik van middelen. Ook het belang van Europese strategische autonomie kwam aan bod, in het bijzonder in relatie tot artificiële intelligentie in onderwijs. Vlaanderen benadrukte dat Europa moet inzetten op eigen capaciteit en infrastructuur om kwaliteitsvol en veilig onderwijs te garanderen in een snel evoluerende digitale context. Tot slot werd het belang benadrukt van voldoende, toegankelijke en evenwichtig verdeelde financiering via Erasmus+, met aandacht voor impact, flexibiliteit voor lidstaten en een goede balans tussen de verschillende onderwijsniveaus, inclusief blijvende aandacht voor arbeidsmarktgericht onderwijs.

1.9 De Raad Buitenlandse Zaken stond opnieuw in het teken van Oekraïne en de situatie in het Midden-Oosten

Op 11 mei bespraken de ministers van Buitenlandse Zaken de verdere steun aan Oekraïne, zowel militair als diplomatiek, tegen de achtergrond van de aanhoudende Russische aanvallen en de bredere veiligheidscontext in Europa. Daarbij werd ook gewezen op het belang van een nauwere samenwerking met Canada en de NAVO. Daarnaast kregen de ministers een geactualiseerde EU-dreigingsanalyse voorgesteld, die de groeiende veiligheidsuitdagingen voor de Unie in kaart brengt. Ook de situatie in het

Midden-Oosten kwam uitgebreid aan bod. De lidstaten bespraken de gevolgen van de oorlog met Iran voor de stabiliteit in de regio en benadrukten het belang van het recente staakt-het-vuren tussen de Verenigde Staten en Iran. Tegelijk bleef er bezorgdheid bestaan over de fragiele veiligheidssituatie en de mogelijke impact op de energievoorziening en internationale handel. Verder besprak de Raad de relaties met de Westelijke Balkan. Tijdens een informeel ontbijt met de ministers van Buitenlandse Zaken van de zes partners uit de regio werd het belang van verdere Europese integratie en regionale stabiliteit benadrukt.

1.10 Europese ministers bevoegd voor Jeugdzaken bespreken jeugdvriendelijkheid van beleid

Tijdens het jeugdluik van de Raad Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport op 11 mei bespraken Europese ministers hoe beleid jeugdvriendelijk kan worden gemaakt, in het licht van de toekomstige EU-strategie voor jongeren. België werd vertegenwoordigd door minister Freches en bracht concrete goede praktijken aan, waaronder het Vlaamse label kind- en jeugdvriendelijke steden en gemeenten. In lijn met Vlaamse belangen benadrukte België dat de nieuwe EU-strategie voor jongeren sterk moet inzetten op jeugdparticipatie, met de EU-jongerendialoog als centraal mechanisme, en evidence-based moet zijn, ondersteund door jeugddata en robuuste monitoring en rapportering. Daarnaast pleitte België voor een transparante verankering van de jeugdcheck van de Europese Commissie en voor een afzonderlijk hoofdstuk over jeugdmainstreaming, zodat het jeugdperspectief structureel wordt geïntegreerd in alle beleidsdomeinen.

1.11 De ministers van Defensie bespreken Europese defensiegereedheid en steun aan Oekraïne

Op 12 mei kregen de ministers van Defensie een vertrouwelijke briefing over de geactualiseerde EU-dreigingsanalyse. Daarnaast kwam de militaire steun aan Oekraïne uitgebreid aan bod. De lidstaten bespraken bijkomende ondersteuning op het vlak van munitie, opleiding en gezamenlijke capaciteitsontwikkeling. Verschillende ministers benadrukten daarnaast het belang van een nauwere samenwerking tussen de EU en de NAVO om de Europese afschrikings- en verdedigingscapaciteit verder te versterken. Tijdens de Steering Board van het Europees Defensieagentschap (EDA) spraken de ministers over de verdere versterking van het agentschap. Verschillende lidstaten benadrukten dat het EDA een grotere rol moet spelen in de gezamenlijke capaciteitsontwikkeling van de Unie. Verder werd ook de situatie in het Midden-Oosten besproken. In dat kader kondigde de EU aan via de missie EUBAM Rafah (*European Union Border Assistance Mission to Rafah*) een kortdurende training te voorzien voor de Palestijnse grensautoriteiten, met het oog op ondersteuning van het grensbeheer aan de grensovergang in Rafah.

1.12 Energieraad zoekt versnelling energietransitie, maar debat over kosten laait op

Op 12 en 13 mei vond een informele Raad Energie plaats in Lefkosia. Op de agenda stond een sessie van de Energy Union Task Force over Accelerate EU, een sessie over elektriciteitsopslag en een werklunch over de toekomst van de EU-energiezekerheid: navigeren door de rol van aardgas voorbij 2030. Met AccelerateEU zet de Commissie in op meer coördinatie, investeringen en datadeling, met brede steun van de lidstaten. Tegelijk werd gepleit voor open energiemarkten en een gecoördineerde aanpak van gasopslag, inclusief discussie over kostenverdeling. Ook energieopslag kwam naar voren als cruciale hefboom voor een robuust en betaalbaar energiesysteem, met nood aan bijkomende investeringen en snellere vergunningen. Voor Vlaanderen is het daarbij belangrijk dat dit gepaard gaat met een efficiënt regelgevend kader en een gelijk speelveld binnen de interne markt. De discussies over netwerkkosten tonen echter spanningen tussen harmonisatie en nationale beleidsruimte. Tot slot bevestigde het debat over aardgas het belang van diversificatie als overgangsstrategie, zonder de langetermijndoelen van de energietransitie uit het oog te verliezen.

1.13 De toekomst van het externe optreden van de EU en Global Gateway zijn de hoofdpunten tijdens de Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkeling

De Raad Buitenlandse Zaken, luik Ontwikkeling van 18 mei stond in het teken van de toekomst van het Europese externe optreden in een steeds meer gefragmenteerde geopolitieke context. Verschillende lidstaten benadrukten dat de EU haar ontwikkelingsbeleid strategischer moet inzetten en sterker moet koppelen aan geopolitieke, economische en veiligheidsdoelstellingen. Daarnaast bespraken de ministers het toekomstige Europese ontwikkelingsbeleid en het volgende Meerjarig Financieel Kader. Daarbij kwamen de balans tussen flexibiliteit en voorspelbare financiering, evenals blijvende steun aan Oekraïne en humanitaire hulp aan bod. België benadrukte dat flexibiliteit niet ten koste mag gaan van transparantie en verantwoordingsplicht. Ook de rol van Global Gateway kwam uitgebreid aan bod. De ministers beschouwen het initiatief als een strategisch instrument om wederzijds voordelige partnerschappen uit te bouwen en tegelijk de geopolitieke positie van de EU te versterken. Daarbij werd gewezen op het belang van lokaal eigenaarschap, betere zichtbaarheid van Europese investeringen en een grotere betrokkenheid van Europese kmo's.

1.14 Eurogroep bespreekt de economische voorjaarsprognose, concurrentievermogen, huisvesting en de digitale euro

Op de Eurogroep van 22 mei bespraken de ministers de macro-economische ontwikkelingen binnen de eurozone, zoals de druk op de energiemarkten en oplopende inflatie, op basis van de lenteramingen van de Europese Commissie die verschenen op 21 mei. Daarnaast vond een gedachtewisseling plaats omtrent betaalbare huisvesting binnen de Unie, met aandacht voor de economische aspecten en structurele uitdagingen hieraan verbonden. Hoewel geen directe bevoegdheid van de EU, kreeg het onderwerp een plaats op de agenda gezien de economische impact van de krapte op de woningmarkt in verschillende lidstaten. Ten slotte kreeg de Eurogroep een update over de digitale euro, met onder andere aandacht voor de werkzaamheden in het Europees Parlement.

1.15 Informele Raad ECOFIN focust op concurrentievermogen, stablecoins en investeringen

Op 22 en 23 mei startte de informele Raad Economische en Financiële Zaken (ECOFIN) in Nicosia met een werklunch over het Europese concurrentievermogen in de huidige uitdagende geopolitieke context. Daarbij werd het belang benadrukt van investeringen, innovatie en de verdere uitbouw van de interne markt. Een daaropvolgende werksessie stond in het teken van stablecoins en de impact ervan op het Europese financiële systeem. De ministers wisselden van gedachten over de kansen en risico's van deze digitale activa en over de noodzaak van een passend regelgevend kader. In een tweede werksessie met de titel 'How can Europe pay for things it cannot afford?' wisselden de ministers, op basis van een bijdrage van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), van gedachten over hoe Europa aan zijn investeringsnoden kan voldoen zonder de houdbaarheid van de begroting in het gedrang te brengen. Daarbij werd onderstreept dat bijkomende investeringen in strategische prioriteiten moeten samengaan met structurele hervormingen, private investeringen en houdbare overheidsfinanciën.

1.16 Landbouwministers bespreken meststoffen en handel en visserijministers halen problematiek over aalscholvers aan

Op de landbouw- en visserijraad van mei stelde de Commissie haar nieuwe actieplan voor meststoffen voor, met als doel de betaalbaarheid en beschikbaarheid van meststoffen in de EU te verbeteren, via onder meer innovatie, circulariteit en versterking van interne productie. Alle lidstaten verwelkomden het actieplan als basis, maar verschillende lidstaten wezen op de nood aan kortetermijnoplossingen om de druk op de sector te verlichten. Verschillende lidstaten, waaronder België, benadrukten daarbij het belang van voldoende Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)-middelen, het promoten van alternatieven en innovatie, en het versterken van de EU-productie. Daarnaast bespraken de ministers

ook landbouw-gerelateerde handelsvraagstukken. België onderstreepte hierbij het belang van een gelijk speelveld voor EU-landbouwers, het monitoren van de cumulatieve impact van handelsakkoorden en de bescherming van gevoelige landbouwproducten. Tot slot kwamen nog verschillende varia-punten aan bod, waaronder droogte in Slowakije, de moeilijke situatie voor de melksector in Litouwen, en de bijeenkomst van de landbouwdirecteuren in Cyprus. Als aanvullend punt haalde de visserijminister van Tsjechië aan dat er nood is aan een gecoördineerde Europese aanpak voor de aalscholvers. Verschillende landen gaven hun publieke steun voor dit punt van Tsjechië en haalden aan dat ook zij hier problemen mee hadden. Verder werd ook aangehaald dat er meer rekening moet gehouden worden met problematieken waar de vissers zelf niet verantwoordelijk voor zijn. Zo heeft Vlaanderen al verschillende keren aangehaald dat klimaatverandering een significant probleem is en dat dit ook in rekening moet worden gehouden wanneer men kijkt naar het visserijbeleid in de EU.

1.17 De ministers van Buitenlandse Zaken bespreken de kernbelangen van de EU ten aanzien van Rusland tijdens de informele Raad

De ministers van Buitenlandse Zaken spraken tijdens de informele Raad Buitenlandse Zaken (Gymnich) van 27 en 28 mei informeel over hoe de EU haar kernbelangen kan verdedigen ten aanzien van Rusland. Een grote meerderheid van de ministers gaf aan dat de EU eerst een geconsolideerde eigen positie nodig heeft vooraleer gesprekken met Rusland kunnen worden gevoerd. Er was consensus dat de EU geen bemiddelaar kan zijn, maar actief deel moet uitmaken van het vredesproces. De Europese dienst voor extern optreden (EEAS) zal verderwerken aan de paper over de kernbelangen van de EU, die eerder in het Politiek en Veiligheidscomité werd besproken, en zal hiermee terugkomen naar de lidstaten.

1.18 Horizon Europa blijft politiek knelpunt, terwijl Raad inzet op strategische wetenschapsdiplomatie

Tijdens de Onderzoeksraad bevestigden de lidstaten dat de link tussen het Europees Competitiviteitsfonds/Horizon Europa, Europese partnerschappen, het Frans-Poolse voorstel voor bottom-up collaboratief onderzoek en de *widening*-maatregelen (steun voor minder O&I-sterke landen) de belangrijkste struikelblokken in het Horizon Europa-pakket blijven. De polarisatie rond *widening* houdt aan, maar de gematigdere toon bij *widening*-landen kan ruimte bieden voor een gedeeltelijke algemene benadering in juni. Bij partnerschappen blijft centraal financieel beheer een blokkerend punt. Voor Vlaanderen blijft dit het belangrijkste punt, maar ook onder meer Nederland en de Scandinavische lidstaten delen de bezorgdheid over de onvoldoende uitgewerkte tekst. Over het 10e Kaderprogramma voor Onderzoek en Innovatie en het Europees Concurrentievermogenfonds en governance bestaat consensus over de nood aan coherentie en een “seamless investment journey”, maar verdeeldheid over de mate van integratie. Een oplossing is in zicht. Het Frans-Poolse initiatief krijgt beperkte politieke steun, maar België en andere lidstaten blijven terughoudend wegens onduidelijke invulling, mogelijke budgettaire impact en risico op overlap. De Raad keurde intussen de aanbeveling wetenschapsdiplomatie goed. Onder diversen presenteerde het Cypriotisch voorzitterschap de Nicosia 2026-oproep tot klimaatactie in het Middellandse Zeegebied. De Commissie benadrukte het belang hiervan en verwees naar het Partnerschap voor Onderzoek en Innovatie in het Middellandse Zeegebied (PRIMA), terwijl het inkomende Ierse voorzitterschap zijn werkprogramma presenteerde. De prioriteiten zijn Horizon Europa, de Europese innovatiewet en de start van de onderhandelingen rond de Europese Onderzoeksruijme (ERA-Act).

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Commissievoorstellen

In mei 2026 werden geen voorstellen van richtlijn gepubliceerd.

In mei 2026 werden zeven voorstellen van verordening gepubliceerd.

- Proposal for a COUNCIL REGULATION on the allocation of the fishing opportunities provided for in the Protocol on the implementation of the Sustainable Fisheries Partnership Agreement between the European Union and the Republic of Seychelles (2026-2030)
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2021/782 as regards the protection of passengers with single tickets
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on rail ticketing
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on multimodal booking and repealing Regulation (EC) No 80/2009
- Proposal for a COUNCIL REGULATION amending Council Regulation (EU) 2026/249 fixing for 2026, 2027 and 2028 the fishing opportunities for certain fish stocks, applicable in Union waters and, for Union fishing vessels, in certain non-Union waters
- Voorstel voor een VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD tot wijziging van Verordening (EU) 2017/2107 tot vaststelling van in het verdragsgebied van de Internationale Commissie voor de instandhouding van Atlantische tonijnen (ICCAT) geldende beheers-, instandhoudings- en controlemaatregelen, Verordening (EU) 2018/975 tot vaststelling van de beheers-, instandhoudings- en controlemaatregelen die gelden in het verdragsgebied van de regionale organisatie voor het visserijbeheer in het zuidelijke deel van de Stille Oceaan (SPRFMO), Verordening (EU) 2019/833 tot vaststelling van instandhoudings- en handhavingsmaatregelen die van toepassing zijn in het gereguleerde gebied van de Visserijorganisatie voor het noordwestelijk deel van de Atlantische Oceaan, Verordening (EU) 2021/56 tot vaststelling van de beheers-, instandhoudings- en controlemaatregelen die gelden in het verdragsgebied van de Inter-Amerikaanse Commissie voor tropische tonijn, Verordening (EU) 2022/2056 tot vaststelling van de instandhoudings- en beheersmaatregelen die gelden in het verdragsgebied van de Commissie voor de visserij in het westelijke en centrale deel van de Stille Oceaan, Verordening (EU) 2022/2343 tot vaststelling van beheers-, instandhoudings- en controlemaatregelen die gelden in het bevoegdheidsgebied van de Commissie voor de tonijnvisserij in de Indische Oceaan (IOTC), en Verordening (EU) 2023/2053 tot vaststelling van een meerjarig beheersplan voor blauwvintonijn in het oostelijke deel van de Atlantische Oceaan en in de Middellandse Zee
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the procedure for authorisation of systems providing mobile satellite services using the harmonised 2 GHz frequency band and repealing Decision No 626/2008/EC

2.2. Aangenomen richtlijnen

In mei 2026 werden twee aangenomen richtlijnen gepubliceerd.

- Richtlijn (EU) 2026/1024 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2026 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2015/2302 om reizigers doeltreffender te beschermen en bepaalde aspecten van die richtlijn te vereenvoudigen en te verduidelijken (Voor de EER relevante tekst)
- Richtlijn (EU) 2026/1021 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2026 betreffende de bestrijding van corruptie, ter vervanging van Kaderbesluit 2003/568/JBZ van de Raad en van de Overeenkomst ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie betrokken zijn en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

Vlaamse omzettingstabellen

De Europese Commissie publiceert jaarlijks het Single Market and Competitiveness Scoreboard, waarin de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten voor interne marktrichtlijnen worden geëvalueerd. Daarbij wordt gewerkt met halfjaarlijkse momentopnames (juni en december), wat zorgt voor een consistente rapportering van het omzettingsdeficit.

Ook in Vlaanderen wordt deze methodiek gevolgd om de cijfers gestructureerd op te volgen. De tellingen kunnen wel afwijken, aangezien de Vlaamse rapportering alle om te zetten richtlijnen omvat en niet enkel de interne marktrichtlijnen.

In de bijlagen vindt u drie tabellen:

- De eerste twee geven een stand van zaken op de volgende twee meetmomenten.
- De derde biedt een vooruitblik op richtlijnen met een omzettingstermijn binnen een jaar of later.

Deze werkwijze laat toe om de omzetting van richtlijnen helder en regelmatig op te volgen, gebaseerd op een Europese aanpak.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen juni 2026

De tabel telt 17 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan zijn slechts 3 richtlijnen reeds omgezet.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen december 2026

De tabel telt 9 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

Tabel met om te zetten richtlijnen na juni 2027 (en later)

De tabel telt 15 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in mei 2026 nog maatregelen nemen in 25 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 14 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 11 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in mei 2026 betrokken in 13 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 7 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 6 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Matthias DIEPENDAELE

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management